

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia2011 r.

**w sprawie sposobu przeprowadzania badań na obecność alkoholu, środków
odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego, ich
dokumentowania oraz weryfikacji**

Na podstawie art. 116 b § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa sposób przeprowadzania badań na obecność alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie osoby skazanej, zwanej dalej „skazanym”, sposoby dokumentowania tych badań oraz ich weryfikacji.

§ 2.

1. Skazany może zostać poddany badaniu na obecność w organizmie alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych przez funkcjonariusza lub pracownika Służby Więziennej, zwanego dalej „funkcjonariuszem”, przy użyciu probierza trzeźwości lub testerów.
2. Koszty badań wymienionych w ust. 1 ponosi Skarb Państwa.

§ 3.

1. W celu ustalenia w organizmie skazanego obecności alkoholu wykonuje się badanie probierzem trzeźwości.
2. Funkcjonariusze stosują probierze trzeźwości znajdujące się na wyposażeniu jednostek organizacyjnych Służby Więziennej.

¹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 34, poz. 191, Nr 40, poz. 227, Nr 125, poz. 842 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 39, poz. 201 i 202, Nr 112, poz. 654, Nr 240, poz. 1431.

3. W uzasadnionych przypadkach badanie może być przeprowadzone probierzem trzeźwości innym niż wymieniony w ust. 2.
4. Badanie wydychanego powietrza przeprowadza się za pomocą probierza trzeźwości przez przedmuchiwanie go przez osobę poddaną badaniu.
5. Jeżeli badanie wykonywane jest probierzem trzeźwości zaopatrzoną w ustnik jednorazowego użytku, opakowanie ustnika należy otworzyć w obecności skazanego poddawane badaniu.

§ 4.

1. Badanie w celu ustalenia w organizmie skazanego obecności środka odurzającego lub substancji psychotropowych wykonuje się za pomocą testerów znajdujących się na wyposażeniu jednostek organizacyjnych Służby Więziennej.
2. Badanie, o którym mowa w ust. 1, wykonują funkcjonariusze. Badanie to polega na pobraniu, bez dodawania jakichkolwiek substancji, próbek śliny lub moczu i umieszczenie ich w testerze, zgodnie z instrukcją jego obsługi.
3. Do badań mogą być wykorzystywane testery analizujące obecność w ślinie lub moczu środka odurzającego lub substancji psychotropowych.

§ 5.

1. Z przebiegu badań, o których mowa w § 3 i 4, w przypadku:
 - 1) uzyskania wyniku badania wskazującego na obecność alkoholu w wydychanym powietrzu lub obecność środka odurzającego lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego;
 - 2) gdy skazany odmówił poddania się badaniu probierzem trzeźwości lub testerem;
 - 3) wniosku skazanego o sporządzenie takiej notatki, przy negatywnym wyniku badań funkcjonariusz dokonujący badania sporządza protokół, którego wzór określa załącznik nr 1.
2. Do protokołu dołącza się ewentualne wydruki lub wyniki badań, jeżeli urządzenia stosowane do badań umożliwiają ich wykonanie.

§ 6.

1. W przypadku gdy skazany odmówił poddania się badaniom, o których mowa w § 3 i 4, lub kwestionuje ich wyniki, poddaje się go badaniom laboratoryjnym.

2. Badania laboratoryjne, o których mowa w ust.1, wykonywane są przez podmioty lecznicze dla osób pozbawionych wolności.
3. Jeżeli badań laboratoryjnych, o których mowa w ust. 1, nie można wykonać w podmiocie leczniczym dla osób pozbawionych wolności, jednostka organizacyjna Służby Więziennej zapewnia ich wykonanie na zasadach określonych w art. 115 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy.
4. Krew do badania pobiera się do dwóch pojemników w ilości co najmniej 5 cm³ z zachowaniem następujących warunków:
 - 1) do pobrania krwi używa się sprzętu jednorazowego użytku;
 - 2) do pojemnika, do którego pobiera się krew, nie wolno dodawać jakichkolwiek substancji, poza znajdującymi się w pojemniku;
 - 3) do dezynfekcji skóry należy używać środków odkażających niezawierających alkoholu.
5. Krew do badań laboratoryjnych, o których mowa w ust.1, pobierana jest przez lekarza lub pielęgniarkę zatrudnioną w podmiocie leczniczym dla osób pozbawionych wolności.
6. W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że pobranie krwi może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia, decyzję o dokonaniu tego zabiegu podejmuje lekarz.
7. Koszt przeprowadzenia badania laboratoryjnego, w przypadku uzyskania wyniku pozytywnego, obciąża badanego skazanego.
8. Z przebiegu badania sporządza się protokół, którego wzór stanowi załącznik nr 2.

§ 7.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

załącznik nr 1

ZATWIERDZAM:

.....
(pieczęć i podpis kierownika jednostki)

..... dnia 201 r.
(miejscowość)

PROTOKÓŁ

z przebiegu badania na obecność alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego

1. Dane identyfikacyjne osoby podejmującej decyzję o przeprowadzeniu badania:

.....
(stopień, imię i nazwisko, stanowisko)

2. Dane identyfikacyjne funkcjonariuszy przeprowadzających badanie:

.....
(stopień, imię i nazwisko, stanowisko)

.....
(stopień, imię i nazwisko, stanowisko)

3. Czas i miejsce przeprowadzonych badań:

.....

4. Imię i nazwisko, imię ojca, datę urodzenia skazanego, wobec którego podjęto
decyzję o przeprowadzeniu badania:

.....

5. Okoliczności podjęcia decyzji o badaniu:

.....

6. Rodzaj przeprowadzonego badania:

.....

7. Wynik badania:

.....
(podpis funkcjonariusza sporządzającego protokół)

ZATWIERDZAM:

.....
(pieczęć i podpis kierownika jednostki)

..... dnia 201 r.
(miejscowość)

PROTOKÓŁ

**z przebiegu badania laboratoryjnego na obecność alkoholu, środków
odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego**

1. Imię i nazwisko, imię ojca, datę urodzenia osoby badanej:
2. Opis objawów i okoliczności uzasadniających podejrzenie użycia alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych:
3. Oświadczenie badanego o chorobach:
4. Datę i dokładną godzinę stwierdzenia objawów i okoliczności, o których mowa w pkt 2:
5. Miejsce stwierdzenia objawów i okoliczności, o których mowa w pkt 2:
6. Datę i dokładną godzinę pobrania próbek krwi:
7. Datę przeprowadzenia badania próbek:
8. Miejsce przeprowadzenia badania próbek:
9. Wyniki badania próbek:
10. Czy badany żąda badania krwi:
11. Uwagi lub zastrzeżenia osoby badanej do przeprowadzenia badania

.....
(podpis osoby pobierającej krew)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 116 b § 3 Kodeksu karnego wykonawczego, dodanego do Kodeksu *ustawą z dnia 16 września 2011r. w ustawie o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 240, poz. 1431)*. Rozporządzenie reguluje szczegółowe warunki przeprowadzania badań na obecność alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego, ich dokumentowania oraz weryfikacji. W obecnie obowiązujących aktach prawnych problematyka przeprowadzania ww. badań nie była uregulowana.

W § 2 określono ogólną zasadę określającą, iż skazany poddawany jest badaniom na obecność w organizmie alkoholu, substancji odurzających lub psychotropowych za pomocą probierza trzeźwości lub testera. Badanie takie przeprowadza funkcjonariusz lub pracownik Służby Więziennej. Badanie przeprowadzane jest na koszt Skarbu Państwa.

W § 3 opisano zasady, na jakich przeprowadza się badania na zawartość alkoholu w organizmie. Określono urządzenia przy użyciu, których wykonuje się badania. Badanie powinny być wykonywane przez funkcjonariuszy zgodnie z procedurą zawartą w instrukcji obsługi urządzeń. Jeżeli badanie wykonywane będzie urządzeniem zaopatrzone w ustnik jednorazowego użytku, opakowanie ustnika należy otworzyć w obecności osadzonego poddawanego badaniu.

W § 4 opisano zasady przeprowadzania badań na obecność w organizmie środków odurzających lub substancji psychotropowych. Określono możliwość stosowania testerów analizujących ślinę lub mocz na obecność ww. substancji. Badanie to powinno być wykonane przez funkcjonariuszy zgodnie z procedurą zawartą w instrukcji testera.

W § 5 określono sytuacje w jakich należy sporządzić protokół z przeprowadzonego badania. Określono również konieczność dołączenia wydruków lub wyników badań, o ile urządzenia stosowane do ich przeprowadzanie to umożliwiają.

W § 6 określono procedurę postępowania w przypadku gdy skazany odmówił poddania się badaniom lub kwestionuje ich wyniki. W sytuacji takiej proponuje się przeprowadzenie badań laboratoryjnych, które ostatecznie zweryfikują poprawność badań. Określono procedury pobierania krwi do celów badań laboratoryjnych oraz zasady postępowania w tym zakresie. Zaproponowano również obciążanie kosztami przeprowadzenia takich badań skazanego, w przypadku uzyskania wyniku potwierdzającego obecność alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego. Określono również sposób dokumentowania przeprowadzenia badania laboratoryjnego

W § 7 określono termin wejścia w życie rozporządzenia – 1 stycznia 2012r., który wynika z daty wejścia w życie nowelizacji Kkw z dnia 16 września br.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projekt rozporządzenia dotyczy osób pozbawionych wolności oraz funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji.

Projekt rozporządzenia zostanie przedłożony do konsultacji Niezależnemu Samorządowemu Związkowi Zawodowemu Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa, oraz Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Projekt został przekazany do wiadomości Rzecznikowi Praw Obywatelskich. Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich zakończeniu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Przedmiotowa regulacja nie spowoduje konieczności poniesienia dodatkowych wydatków z budżetu państwa. Koszty związane z wejściem projektowanego rozporządzenia pokrywane będą z wydatków bieżących więziennictwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Przedstawione w projekcie rozporządzenia rozwiązania prawne nie będą miały wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczość, w tym także na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionów.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.